

Samfundet S:t Erik Stockholm

Stockholms stadsbyggnadskontor
Registraturen
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se

YTTRANDE
2019-12-17

Yttrande betr. Genua 1, Ladugårdsgärde, Östermalm, dnr 2018-03562

Sammanfattning av Samfundet S:t Eriks synpunkter

- Samfundet S:t Erik anser att delar förslaget förstärker platsens arkitektoniska och platsskapande kvaliteter men bedömer inte att de positiva innehållet överväger förslaget negativa påverkan på områdets stads- och landskapsbild.
- Samfundet S:t Erik anser att planförslaget innebär skada på riksintresset genom sin negativa påverkan på uttrycken för 1900-talets stadsbyggnad och bebyggelse. Samfundet S:t Erik bedömer dock att genomförandet av planförslaget inte medför påtaglig skada på riksintresset.
- Samfundet bedömer att den föreslagna påbyggnaden av befintligt flerbostadshus strider mot Plan- och bygglagens förvanskningförbud 8 kap 13§ samt varsamhetskrav 8 kap 17§.

Planförslaget

Detaljplanens uttalade syfte är dels att bekräfta befintlig markanvändning, dels att möjliggöra en påbyggnad av befintlig byggnad samt uppförandet av kompletterande byggnad på gården. Enligt planbeskrivningen har gestaltningen anpassats till områdets skala och karaktärsdrag. Förslaget innehåller totalt 55 nya bostäder. I planen ingår även att öppna upp bottenvåningarna för publika ändamål och ytterligare bostäder. På detta sätt vill man bidra till att stärka stadsdelens urbana karaktär med publika, sociala och rekreativa värden.

Samfundet S:t Eriks bedömning

Samrådsförslaget innebär att ett bostadshus i direkt anslutning till Ladugårdsgärde byggs på och att ytterligare en bostadsbyggnad läggs till i mötet med det öppna landskapsrummet. Livförskjutningen genom den nya byggnaden och ombyggnaden av det befintliga bostadshusets bottenvåning ger möjlighet till en lokal utveckling med kompletterande verksamheter och kommers och skapar ett mer slutet lokalt stadsrum. På samma gång minskas det öppna förhållandet mellan bebyggelse och Ladugårdsgärde. Det nya bostadshuset innebär att den länkande vegetationsfronten mot det öppna fältet försvagas.

Den föreslagna påbyggnaden på det befintliga bostadshuset, innebär att den sammansatta stadsfronten marginellt påverkas medan siluetten från fältet ”tättnar” och det grönskande inslaget minskar. Förslaget bidrar till en utveckling där Gärdesstadens karaktär och front mot friområdet stegvis fjärras från det värdefulla stadsbyggnadsmotivet ”hus i park”.

Ur arkitekturhistorisk synpunkt innebär ombyggnaden en radikal förändring av den befintliga byggnaden då ett formmässigt djärvt tillägg i form av ett uppskalat brant valmat tak adderas. Formmässigt repeteras den nya formen i det tillkommande bostadshuset. Takfotshöjden respekteras och det nya tillägget blir läsbart i gaturummet. Sett i ett perspektiv med en planerad tät stadsutveckling i Frihamnsområdet innebär det i sig välstuderade förslaget att den sammantagna framtida stadsbilden påverkas negativt i så måtto att Gärdesstadens grundkaraktär ”hus i park” minskar. Gärdesstaden är ett av Stockholms mest helgjutna exempel på den tidiga funktionalismens

bostadsideal och därigenom ett viktigt uttryck för riksintresset Stockholms innerstad med Djurgården. Planen bidrar till en pågående utveckling med ovarsamma påbyggnader i bebyggelsefronten mot nationalstadsparken. Samfundet S:t Erik bedömer mot den bakgrunden att förslaget innebär skada på riksintresset.

Det aktuella bostadshuset i Genua 1 är i sin tur en viktig beståndsdel i denna kulturhistoriskt värdefulla helhetsmiljö. Byggnaden är ritad av en av tidens mest namnkunniga funktionsarkitekter Sture Frölén. Fröléns betydelse för Gärdets tidiga utbyggnad genom sin produktion av ett flertal hus i närområdet, stärker ytterligare kvarterets arkitektur- och stadsbyggnadshistoriska värden. Det befintliga flacka och valmade taket är ett viktigt uttryck för den funktionalistiska arkitekturens formspråk, och upprätthåller dessutom en tydligt avläsbar samhörighet med närliggande hus från samma tid. Samfundet S:t Erik bedömer att den föreslagna påbyggnaden kommer att innebära en avsevärd negativ påverkan på byggnadens värdefulla karaktärsdrag, en bedömning som även stöds av den befintliga kulturmiljöutredningen. Vår bedömning är att den föreslagna påbyggnaden strider mot Plan- och bygglagens förvanskningsförbud 8 kap 13§ samt varsamhetskrav 8 kap 17§.

Samfundet S:t Erik avstyrker därmed den del av planen som innebär påbyggnad av befintligt bostadshus.

För Samfundet S:t Erik

Monica Andersson
Ordförande

Jonas Berglund
Styrelseledamot

Sebastian Ulvsgård
Styrelseledamot